MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

dintre

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

și

AGENȚIA ELVEȚIANĂ PENTRU DEZVOLTARE ȘI COOPERARE

cu privire la prima fază a Proiectului

„Creăm valoare pentru alții: Instituțiile de învățământ profesional tehnic oferă competențe profesionale relevante (CREATIVO)"

Preambul

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova (în continuare MEC) și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (în continuare SDC), reprezentând Consiliul Federal al Confederației Elvețiene, acționând prin intermediul Biroului de Cooperare al Elveției/Reprezentanța Ambasadei Confederației Elvețiene în Republica Moldova (denumite în continuare Părți), dornice să coopereze în domeniul învățământului profesional tehnic (ÎPT) în Republica Moldova,

În efortul de a consolida relațiile de prietenie existente între cele două țări,

Înțelegând că respectarea principiilor democratice și a drepturilor fundamentale ale omului - după cum sunt definite în Declarația Universală a Drepturilor Omului - inspiră politicile interne și externe ale celor două Părți și constituie un element esențial, pe poziție de egalitate, cu obiectivele prezentului Memorandum de Înțelegere (denumit în continuare Memorandum),

În corespundere cu și în vederea implementării Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene cu privire la asistența umanitară și cooperarea tehnică, semnat la Chișinău la 20 septembrie 2001,

MEC și SDC sunt împuternicite să realizeze prezentul Memorandum.

Articolul 1
Obiectivul

(1) Scopul principal al prezentului Memorandum este de a asigura condiții adecvate pentru implementarea cu succes a fazei întâi a Proiectului „Creăm valoare pentru alții: Instituțiile de învățământ profesional tehnic oferă competențe profesionale relevante (CREATIVO)" (denumit în continuare Proiect) în perioada de la 01.12.2020 până la 30.11.2023.

(2) Obiectivul general al Proiectului este: Tinerii și adulții să-și sporească perspectivele de angajare datorită programelor de instruire profesional-tehnică relevante.

(3) Proiectul urmărește obținerea următoarelor rezultate:

a) Instituțiile ÎPT livrează în mod eficient cursuri elaborate în parteneriat cu și pentru companiile din sectorul privat.

b) Instituțiile ÎPT își îmbunătățesc activitățile economice și antreprenoriale la nivel de instituție, astfel încât elevii să dobândească competențe profesionale relevante și instituțiile să genereze venituri mai mari.

(4) Implementatorul Proiectului este organizația locală non-comercială „Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri" (în continuare „CEDA"), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu numărul de înregistrare 6290 la 30.09.2013.

Articolul 2
Contribuția Elveției

(1) SDC va contribui cu asistență financiară, în formă de contribuție în suma totală maximă de 8'862'191.20 lei moldovenești (MDL) la implementarea Proiectului, conform Documentului de Proiect (Anexa I) și a Acordului încheiat cu CEDA în calitate de implementator al Proiectului, în conformitate cu regulamentele SDC. Debursarea fondurilor elvețiene către CEDA se va face conform progresului Proiectului, cheltuielilor suportate și cerințelor stipulate în Acordul dintre CEDA și SDC. Finanțarea proiectului din partea SDC va acoperi nu mai mult de 49.1% din costurile proiectului în fiecare an. Contribuția SDC suplinește finanțarea din partea Fundației Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein (LED) care reprezintă suma totală maximă de 8'862'191.20 MDL, ce va acoperi nu mai mult de 49.1% din costurile proiectului, conform Acordului său cu MEC. Cele 1.8% rămase din costul total al Proiectului, în suma de 325'080.00 MDL, vor fi acoperite de CEDA.

(2) Pentru implementarea Proiectului, Confederația Elvețiană, prin intermediul SDC, va contribui la:

a) Facilitarea dialogului și a cooperării dintre Proiect și MEC;

b) Facilitarea schimbului de informație dintre Proiect, alte proiecte relevante finanțate de SDC și de alți donatori, în vederea identificării sinergiilor și domeniilor de cooperare, cât și pentru evitarea suprapunerilor, sporirea eficienței cooperării pentru dezvoltare și a impactului Proiectului.

c) Facilitarea procesului de dezvoltare și implementare a politicilor în domeniile vizate de Proiect, cât și în vederea fortificării rezultatelor Proiectului și promovării sustenabilității acestuia.

Articolul 3
Contribuția Republicii Moldova

MEC va întreprinde următoarele acțiuni:

a) Încurajarea instituțiilor ÎPT să aplice pentru a deveni partenere în cadrul Proiectului și susținerea lor în dezvoltarea parteneriatelor cu companiile private, cât și în dezvoltarea activităților economice și antreprenoriale în ÎPT;

b) Delegarea unui reprezentant al ministerului în Comitetul de selectare a partenerilor Proiectului dintre instituțiile ÎPT aplicante;

c) Oferirea suportului în soluționarea lacunelor legislative și regulatorii în vederea facilitării unei implementări de succes a Proiectului (e.g. în ceea ce ține de

acreditarea cursurilor de durată scurtă bazate pe cerere, elaborate împreună cu și pentru companiile din sectorul privat);

d) Informarea promptă și coordonarea cu SDC a orice plan posibil de închidere sau fuziune a instituțiilor ÎPT partenere;

e) Oferirea informației relevante privind situația în sectorul ÎPT și a instituțiilor partenere, inclusiv oferirea permisiunii pentru SDC să verifice informația financiară care este relevantă pentru proiect ce tine de instituțiile ÎPT partenere;

f) Mobilizarea și punerea la dispoziție a resurselor (procedurilor, resurselor umane și administrative) pentru asigurarea sustenabilității rezultatelor Proiectului, adică a continuității abordărilor noi pilotate de interacțiune dintre instituțiile ÎPT și sectorul privat și pentru susținerea activităților de generare a veniturilor în cadrul instituțiilor ÎPT dincolo de perioada de implementare a Proiectului;

g) Promovarea abordărilor de succes și diseminarea rezultatelor obținute de Proiect.

Articolul 4
Plata impozitelor

Asigurarea scutirii de la plata impozitelor, taxelor vamale, altor taxe și plăți obligatorii pentru toate echipamentele, serviciile, vehiculele și materialele finanțate în bază de grant, cât și alte facilități, conform prevederilor stipulate în Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Confederației Elvețiene privind asistența umanitară și cooperarea tehnică, la care se face mențiune în Preambulul prezentului Memorandum. Scutirea se aplică și administrațiilor locale (de nivel I și nivel II), altor instituții subcontractate de implementatorul Proiectului și la alte contribuții terțe privind activitățile Proiectului.

Articolul 5
Clauza anticorupție

În cadrul acestui Memorandum Părțile nu vor propune niciodată direct sau indirect beneficii de orice natură și nu vor accepta astfel de propuneri. Orice comportament corupt sau ilegal înseamnă o încălcare substanțială a prezentului Memorandum de Înțelegere și justifică încetarea acestuia precum și/sau recurgerea la măsuri corective în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 6
Achiziționarea de bunuri și servicii

(1) CEDA este responsabilă de procurarea bunurilor și serviciilor pentru implementarea proiectului, aplicând principiile de concurență loială (liberă și echitabilă) față de potențialii ofertanți în vederea asigurării utilizării eficiente a fondurilor. Achiziționarea de bunuri și servicii finanțate din fondurile Elveției se va realiza în conformitate cu procedurile și normele de achiziție ale Elveției.

(2) Pe durata Proiectului, bunurile achitate din fondurile SDC, care vor fi folosite în Proiect, vor rămâne la dispoziția nerestricționată a Proiectului și nu vor fi excluse din Proiect fără

aprobarea prealabilă în scris a SDC.

(3) Instituțiile beneficiare vor menține o inventariere corespunzătoare a bunurilor respective. Inventarul va fi actualizat trimestrial, cu indicarea stării, persoanei responsabile, locației fiecărui obiect.

(4) Dacă din oricare motiv proiectul va fi suspendat, folosirea bunurilor furnizate din fondurile SDC va fi decisă în scris de către ambele Părți.

(5) La sfârșitul Proiectului Părțile vor conveni în scris asupra proprietății și folosirii bunurilor furnizate în cadrul Proiectului.

Articolul 7
Raportare și alte proceduri de implementare

(1) Părțile vor organiza regulat ședințe ale Comitetului de Coordonare (cel puțin de două ori pe an) pentru a monitoriza și evalua implementarea Proiectului, precum și a asigura eficiența, eficacitatea și impactul asistenței oferite – conform Termenilor de Referință a Comitetului de Coordonare, care sunt parte a prezentului Memorandum (Anexa II).

(2) SDC va asigura înregistrarea și actualizarea în permanență a datelor cu privire la Proiectul în cauză pe Platforma de Gestionare a Asistenței Externe (www.amp.gov.md).

(3) La sfârșitul fazei curente a Proiectului Comitetul de Coordonare va evalua rezultatele Proiectului.

(4) Indiferent de procedurile de raportare convenite de comun acord, Părțile trebuie să se informeze reciproc și prompt asupra oricărei situații apărute, care ar putea duce la imposibilitatea realizării Proiectului în modul convenit de către Părți.

Articolul 8
Distribuirea prezentului Memorandum de Înțelegere

Părțile se angajează să distribuie copiile prezentului Memorandum tuturor autorităților și altor instituții implicate în Proiectul de cooperare sau care trebuie să fie informați cu privire la conținutul acestuia.

Articolul 9
Anexe

Documentul de Proiect (Anexa I) și Termenii de Referință pentru Comitetul de Coordonare al Proiectului (Anexa II) sunt parte integrantă a prezentului Memorandum.

Articolul 10
Dispoziții finale

(1) Prezentul Memorandum intră în vigoare la data semnării. Memorandumul va acoperi retroactiv perioada de la 01.12.2020 și va rămâne în vigoare până la data de 30.11.2023.

Memorandumul de Înțelegere va rămâne valabil până când ambele Părți își vor îndeplini toate obligațiile stipulate în conformitate cu prezentul Memorandum.

(2) Oricare dintre Părți are dreptul să denunțe prezentul Memorandum printr-o notificare scrisă înaintată prin canale diplomatice cu trei luni înainte de data rezilierii.

(3) În cazul în care evenimente care rezultă din cauză de forță majoră (calamitate naturală etc.) împiedică executarea Memorandumului, oricare dintre Părți poate denunța Memorandumul cu efect din momentul în care devine imposibilă realizarea acestuia.

(4) Prezentul Memorandum poate fi modificat printr-un schimb de scrisori, prin canale diplomatice, la solicitarea oricăreia dintre Părți. Modificările vor intra în vigoare în conformitate cu prevederile prezentului Articol.

(5) Eventualele divergențe privind interpretarea și implementarea prevederilor prezentului Memorandum vor fi soluționate prin consultări și negocieri între Părți.

Întocmit la Chișinău la 17.02.2022, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor divergențe la interpretarea dispozițiilor Memorandumului, textul în limba engleză va fi de referință.

Pentru Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova	**Pentru Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare**
Anatolie Topală **Ministru**	**Caroline Tissot** **Directoare de cooperare**

CREATIVO

CREATING VALUES FOR OTHERS: VET INSTITUTIONS PROVIDE RELEVANT VOCATIONAL SKILLS

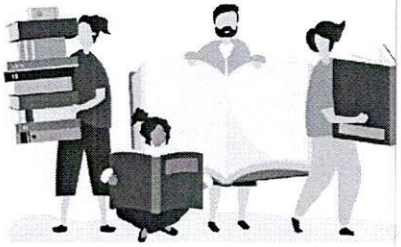

Anexa I
la Memorandumul de Înțelegere
semnat la 17.02. 2022

Scurtă descriere a proiectului **CREATIVO**
„Creăm valoare pentru alții: IÎPT dezvoltă competențe profesionale relevante"

Lista de abrevieri

CEDA -	Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri
CREATIVO -	„Creăm valoare pentru alții: IÎPT dezvoltă competențe profesionale relevante"
EFPC -	Educație și Formare Profesională Continuă
AEA -	Activitate/activități Economice și Antreprenoriale
LED -	Fundația Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein
MEC -	Ministerul Educației și Cercetării
NEET -	Tinerii care nu sunt încadrați în educație, instruiri sau muncă
SDC -	Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare
IÎPT -	Instituții de învățământ profesional-tehnic

Descrierea instituției implementatoare

Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri (CEDA) – este o organizație non-guvernamentală înregistrată la 30 septembrie 2013, la Ministerul Justiție al Republicii Moldova ca Asociație Obștească. Obiectivul principal al CEDA este de a contribui la Dezvoltarea socio-economică a țării, eradicarea sărăciei prin promovarea, formarea și valorificarea competențelor profesionale, a inițiativei private și spiritului antreprenorial.

Pe parcursul activității sale, CEDA a implementat o serie de proiecte care vizează subiecte ce țin de Activitatea de instruire în domeniul antreprenorialului și angajării în câmpul muncii și Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră.

Descrierea proiectului

Relevanța scăzută a competențelor obținute este o problemă generală pentru piața muncii din Moldova, dar este mai acută în cazul tinerilor și adulților care beneficiază de programele educaționale furnizate de IÎPT. De exemplu, rata NEET în rândul absolvenților IÎPT este mai mare în comparație cu media NEET.

În 2019, rata NEET în rândul tinerilor cu vârste cuprinse între 15 si 29 de ani a fost de 27,4%, iar în rândul tinerilor din aceeași grupă de vârstă cu nivel de învățământ profesional secundar[1] rata este de 42,1% (58,1% pentru femei) si 33,4% pentru tinerii cu

[1] Secundar profesional (ISCED 3) - se referă la educație profesională, formări profesionale;

nivel de învățământ profesional secundar specializat[2]. Proiectul va aborda următoarea problemă principală: **În prestarea serviciilor de formare pentru angajatori, IÎPT nu se conduc de cerere în mod efectiv și nici nu**

implementează activități economice/antreprenoriale la nivel de instituție pentru a oferi elevilor competențe relevante pe piața muncii.

Analiza efectuată de către CEDA, indică faptul că relevanța scăzută a ofertei IÎPT se datorează următoarelor patru cauze principale:

(i) IÎPT nu au suficientă capacitate și expertiză în interacționarea eficientă cu sectorul privat și alți beneficiari ai săi;
(ii) IÎPT au capacități subdezvoltate de a elabora și implementa programe de formare continuă pentru sectorul privat, ajustate la necesitățile acestuia, sau pentru alți solicitanți care doresc să obțină o calificare sau re-calificare;
(iii) IÎPT orientate spre producere nu pot organiza modele viabile de activitate economică/antreprenorială care ar oferi elevilor oportunitatea de a obține experiență practică corespunzătoare cerințelor de pe piața muncii;
(iv) IÎPT nu au suficiente capacități manageriale și tehnice pentru a deveni mai responsabile și mai centrate pe necesitățile elevilor.

Pentru a oferi servicii de formare de calitate (inițială și continuă) care dezvoltă competențe solicitate pe piața muncii, IÎPT trebuie să implementeze abordări orientate spre cerere - adică trebuie să profite de oportunitățile create de recentele schimbări de paradigmă.

O evaluare din 2019 efectuată la solicitarea CEDA[3] a identificat două direcții majore ale reformei IÎPT care au fost puse în aplicare: (i) introducerea finanțării per student începând cu 2019 și (ii) mai mult spațiu instituțional și juridic pentru autogestionare. Aceste două reforme recente au schimbat în totalitate modul în care IÎPT își obțin sursele de finanțare. În ansamblu, aceste reforme pun presiune pe IÎPT să se autogestioneze cât mai echilibrat, încât să atragă studenți și, în același timp, să modernizeze metodele de predare.

În cadrul cooperării între mediul de afaceri și IÎPT, lipsește abordarea privind acordarea de programe pentru angajații care au nevoie de formare profesională suplimentară. Pentru a identifica interesul companiilor private referitor la cursurile oferite de IÎPT, CEDA a efectuat o evaluare rapidă împreună cu un consultant SDC. Rezultatul evaluării indică faptul că din 13 reprezentanți intervievați, inclusiv o asociație a IMM, 11 companii și-au manifestat deschiderea și interesul pentru serviciile de instruire din sectorul IÎPT, singurele condiții fiind costurile rezonabile și conținutul relevant pentru angajații companiei.

Obiectivele proiectului și logica de intervenție sunt reflectate în Matricea Logică a proiectului. Teoria Schimbării se bazează pe înțelegerea faptului că IÎPT vor oferi programe de formare relevante dacă își vor sincroniza programele cu necesitățile companiilor și clienților din sectorul privat. Echipa de proiect va lansa un apel pentru toate IÎPT interesate să se implice în proiect, care pot depune cereri de participare. Pentru

[2] Secundar specializat (ISCED 4) - se referă la educația din colegii. De asemenea, cuprinde persoane care au absolvit școli pedagogice, școli medicale, școli culturale etc. în fosta URSS;
[3] Raport de Evaluare Externă a proiectului Activitatea de Instruire în Domeniul Antreprenoriatului și Angajării în Câmpul Muncii, Onorica Banciu, Sorin Hadârcă, august 2019.

a facilita procesul de aplicare, la începutul proiectului va fi elaborat un ghid de aplicare. Portofoliul de aplicare pe care fiecare IÎPT va trebui să-l prezinte, este necesar să includă: justificarea programului de formare preconizat sau a ideii antreprenoriale care urmează a fi dezvoltată, analiza inițială a potențialilor clienți/cumpărători, considerații privind perspectivele de viabilitate ale propunerii, confirmarea motivației și angajamentului administrației instituției și al personalului în ceea ce privește cooperarea, descrierea și confirmarea existenței infrastructurii și resurselor, a personalului disponibil, a tendințelor de înscriere și a perspectivelor de dezvoltare instituțională etc. Implicarea în programele învățământului dual va constitui un avantaj. 10 instituții ÎPT vor fi selectate și sprijinite pentru implementarea abordării orientate spre cerere. Comitetul de selecție va fi constituit din reprezentanții ministerelor relevante, ai sectorului de afaceri și ai celor doi finanțatori. IÎPT din zonele urbane, ar putea începe să acorde/comercializeze programe de formare companiilor private; în schimb, IÎPT care operează în cea mai mare parte în zonele rurale, se pot concentra pe vânzarea de servicii și / sau produse către clienți. Indiferent de modelul pe care IÎPT aleg să îl implementeze, sunt necesare patru schimbări instituționale.

În primul rând, IÎPT trebuie să fie mult mai pro-active în identificarea și menținerea legăturilor cu companiile private și clienții. Acest lucru va însemna că IÎPT cercetează și înțeleg necesitățile pieței, identifică potențiali clienți și îi abordează într-o manieră din care să rezulte o propunere comercială. IÎPT vor trebui să dezvolte cunoștințe și abilități în domeniul de activitate a potențialilor clienți, evaluarea necesităților, dezvoltarea și implementarea serviciilor de formare bazate pe cerere.

În al doilea rând, IÎPT vor trebui să se asigure că odată ce au reușit să inițieze relații comerciale cu companii și clienți privați, programele de formare, serviciile sau produsele dezvoltate în cadrul instituției sunt livrate la cel mai înalt nivel și satisfac necesitățile clienților. Aceasta înseamnă că IÎPT au capacitatea de a se adapta la necesitățile pieței, de a asigura o calitate ridicată, menținând în același timp costuri rezonabile. Aceștia vor trebui să consolideze capacitatea de dezvoltare a produselor/serviciilor și să integreze asemenea oportunități în procesul de predare-instruire.

În al treilea rând, IÎPT trebuie să rămână competitive și să se asigure că noul model devine sustenabil, iar procesele de afaceri aferente sunt bine puse la punct. IÎPT vor trebui să-și îmbunătățească capacitatea la nivelul managerilor și al personalului administrativ și financiar pentru a putea face față cererilor potențialilor clienți, necesității de a lucra îndeaproape cu companiile private, atât în calitate de clienți, cât și ca parteneri, pentru a dezvolta noi cunoștințe și abilități în domeniul marketingului, evaluării necesităților, conceptualizării serviciilor și planificării livrării.

În cele din urmă, IÎPT trebuie să se asigure că, deși vor deveni mai orientate spre cerere, trebuie să răspundă în fața celui mai important factor de interes care există - elevii IÎPT. Toate îmbunătățirile și inovațiile care vor rezulta din cooperarea cu sectorul privat trebuie să se materializeze printr-o instruire de calitate sporită și o dezvoltare a aptitudinilor elevilor, în special elevii care provin din medii vulnerabile.

Pentru a se asigura că aceste schimbări instituționale sunt extinse, **CEDA va oferi sprijin pentru instituționalizarea rezultatelor proiectului,** prin identificarea și selectarea Centrelor de Excelență strategice, care își exprimă interesul să acționeze ca facilitatori de sistem, și prin sprijinirea acestora pentru îndeplinirea acestui rol.

Impact / Obiectiv general: ***tinerii și adulții își sporesc perspectivele de angajare datorită educației și formării profesional tehnice relevante pentru piața muncii***

<u>Obiectiv 1</u>: IÎPT partenere prestează în mod eficient cursuri bazate pe cerere, elaborate în parteneriat cu și pentru companiile din sectorul privat.

<u>Obiectiv 2</u>: IÎPT partenere își îmbunătățesc activitățile economice/antreprenoriale la nivel de instituție, astfel încât elevii să dobândească competențe profesionale relevante și instituțiile să genereze venituri mai mari.

Cel puțin **10 instituții de ÎPT** vor fi selectate să participe în cadrul acestui proiect. La etapa de aplicare, instituțiile vor selecta una din cele două opțiuni: elaborarea programelor de formare, ajustate la necesitățile sectorului privat *sau* dezvoltarea bunurilor/serviciilor proiectate universal.
Obiectivele menționate mai sus vor fi realizate prin următoarele **rezultate:**

***Rezultatul 1*: Între IÎPT și sectorul privat sunt constituite parteneriate pentru a proiecta și livra cursuri de formare continuă.**

O cooperare reușită a IÎPT partenere cu companiile din sectorul privat le va permite să își adapteze oferta de cursuri de formare continuă în funcție de necesitățile și cerințele clienților. Proiectul CREATIVO se va concentra pe dezvoltarea abilităților de marketing și promovare a imaginii IÎPT. Unitățile de formare care vor fi stabilite în fiecare IÎPT parteneră vor fi ghidate în eforturile lor de a construi relații puternice cu angajatorii și de a dezvolta instrumente de vânzare adecvate.

Activități țintă:

- Aplicațiile inițiale ale IÎPT ajustate și adaptate în conformitate cu cercetarea de piață efectuată.
- Cel puțin 5 grupuri de lucru constituite și 25 de membri ai personalului din instituțiile selectate implicați în sesiunile de tip ateliere de lucru;

***Rezultatul 2*: IÎPT proiectează și pilotează cursuri de formare profesională (formale și non-formale), bazate pe cererea din partea sectorului privat.**

Inovarea, dezvoltarea și pilotarea vor fi aspecte cheie de urmat în timp ce se va acorda sprijinul IÎPT partenere în elaborarea programului pentru cursurile formale și non-formale, precum și a conținuturilor acestora. Sprijinul va fi asigurat în pilotarea,, implementarea și certificarea programelor de formare. Pentru a asigura sustenabilitatea intervenției unele componente de formare vor fi proiectate și pilotate pentru învățarea online/la distanță.

Activități țintă:

- Cel puțin 5 reprezentanți ai companiilor-client implicați și consultați în procesul de dezvoltare a programelor de formare profesională;
- Cel puțin 5 programe de formare incluzive dezvoltate și depuse pentru autorizare / acreditare;
- Pilotarea a 8 sesiuni de instruire;
- Materialele și conținuturile programului de instruire pentru 5 programe de formare profesional tehnice adaptate la învățarea online / la distanță
- 5 sesiuni de instruire online pilotate de IÎPT
- Elaborarea unui set de instrumente practice pentru IÎPT.

Rezultatul 3: **Capacitatea Centrelor de Excelență partenere este consolidată pentru multiplicarea (extinderea la scară națională) a cursurilor pilotate / a noii abordări.**

Pentru a consolida sustenabilitatea proiectului, Centrele de Excelență partenere vor fi identificate și selectate pentru extinderea experiențelor dezvoltate în cadrul Rezultatelor 1 și 2. Va fi acordat sprijin în dezvoltarea capacităților lor de facilitator, precum și sprijin pentru stabilirea unor conexiuni puternice cu sectorul privat. Cele mai bune practici emergente și îmbunătățirile sugerate vor fi împărtășite tuturor instituțiilor ÎPT și companiilor interesate din sectorul privat prin evenimente anuale de dialog de politici.

Activități țintă:

- Selectarea și instruirea reprezentanților Centrelor de Excelență partenere;
- 3 ateliere anuale de dialog de politici bazate pe diseminarea experienței cu reprezentanți ai instituțiilor ÎPT și companiilor interesate să dezvolte programe similare.

Rezultatul 4: **IÎPT partenere dezvoltă noi relații cu clienții pentru a livra produse și / sau servicii orientate spre cerere.**

Pentru a dezvolta produse și/sau servicii orientate spre cerere, IÎPT partenere vor realiza analize aprofundate a pieței și a necesităților clienților. Elaborarea unui plan de afaceri viabil va reprezenta un pas înainte în direcția unei AEA eficiente și profitabile. Suportul oferit printr-un program de grant va sprijini IÎPT partenere în stabilirea unităților de producție sau furnizarea serviciilor acestora.

Activități țintă:

- Constituirea a cel puțin 5 grupuri de lucru și instruirea a 25 de reprezentanți ai instituțiilor selectate în cadrul activităților de dezvoltare a capacităților;
- Acordarea granturilor IÎPT pentru lansarea AEA (până la 15.000 EUR);
- 500 de studenți implicați în producere/prestare de servicii orientate spre cerere (care vor fi ajustate în funcție de rezultatele Studiului de Referință).

Rezultatul 5: **IÎPT partenere pilotează sau extind linii de producție și servicii existente orientate spre cerere**

Lansarea unor noi activități economice/antreprenoriale sau extinderea unor activități deja existente și încadrarea elevilor în mediul de activitate real care va avea un impact pozitiv asupra abilităților profesional-tehnice, antreprenoriale și competențelor-soft (competențe non-tehnice) ale elevilor.

Veniturile generate din astfel de activități ar trebui să acopere în primul rând costurile implicate și ar oferi surse de venit suplimentare pentru dezvoltarea instituțională.

Activități țintă:

- Consultanță în subiectele menționate mai sus pentru cel puțin 5 echipe de producție;
- 5 planuri de afaceri elaborate de către IÎPT selectate;
- 5 activități de follow-up desfășurate cu echipe administrative și de producție.

Rezultatul 6: **Capacitatea de administrare a IÎPT partenere este consolidată**

Pentru a face față provocărilor unui domeniu extins de servicii și abordări educaționale, IÎPT au nevoie de o capacitate managerială consolidată. Trebuie efectuate ajustări la procedurile de luare a deciziilor, urmate de responsabilități sporite pentru rezultatele acestor decizii. Pentru a realiza AEA, IÎPT trebuie să-și revizuiască din

această perspectivă Planul de dezvoltare strategică al instituției și să ajusteze procedurile interne legate de AEA. O evaluare a capacității inițiale și finale va determina starea actuală a lucrurilor în managementul instituțiilor, carențele și domeniile specifice de intervenție.

Activități țintă:

- 10 Planuri de Dezvoltare Strategică a instituției revizuite;
- 10 Metodologii Interne pentru realizarea și utilizarea veniturilor din AEA revizuite;
- Raportul de Evaluare a capacității instituționale, realizat la început și la final de proiect.

Rezultatul 7: **Responsabilitatea și incluziunea în IÎPT partenere este îmbunătățită**

În contextul autogestiunii financiar-economice, un rol foarte important în dezvoltarea strategică a IÎPT este deținut de Consiliile de Administrație care trebuie să-și sporească nivelul de răspundere. Proiectul prevede un aspect important al cooperării Consiliilor de Administrație cu Consiliul Elevilor al IÎPT, promovând în același timp incluziunea prin dezvoltarea și implementarea Planului de Integrare, a Politicii privind Egalitatea de Șanse și a Prevenirii Abuzului Sexual.

Activități țintă:

- 10 Planuri de Integrare, 10 documente de Politici aplicate privind Egalitatea de Șanse și a Prevenirii Abuzului Sexual;
- 10 reprezentanți ai Consiliului Elevilor a IÎPT (din instituțiile partenere) sunt delegați și implicați în activitățile proiectului în cadrul rezultatului 7;
- Transparență sporită în procesul decizional al Consiliului de Administrație.

Indicatorii de rezultat, cu punctele lor de referință și mijloacele de verificare pot fi găsiți în Matricea Logică a Proiectului.

<u>Grupuri Vulnerabile și Inegalități</u>

Este important de reținut că, în calitate de grup, elevii IÎPT, reprezintă un grup mai vulnerabil în comparație cu elevii care optează pentru învățământ superior. Elevii IÎPT, de regulă, sunt mai săraci, cu oportunități educaționale scăzute și aspirații mai joase la locul de muncă. Datele PISA[4] indică o corelație puternică între veniturile gospodăriei elevului și aspirația lor de a absolvi o universitate. Ponderea elevilor cu venituri modeste care doresc să meargă la universitate este de 22%, în timp ce ponderea elevilor cu venituri mai mari care vizează absolvirea universității este de 77%. Aspirațiile academice mai mici duc la un cerc vicios permanent, prin care elevii cu venituri modeste au aspirații academice mai mici și, deoarece au aspirații academice mai mici, performanța lor academică reală este, de asemenea, scăzută.

Luând în considerare inegalitățile analizate mai sus, proiectul va propune o abordare dualistă în sensul de a nu lăsa pe nimeni în afară: (i) integrare și (ii) măsuri speciale. În ceea ce privește integrarea, proiectul se va asigura că perspectiva celor mai vulnerabile grupuri este luată în considerare atunci când:

- Se adoptă decizii relevante (de exemplu, revizuirea Planurilor Strategice Instituționale)
- Sunt dezvoltate metodologii (pentru dezvoltarea instruirii, pentru liniile de producție)

[4] Republica Moldova în PISA 2018 (<u>link</u>)

- Grupurile sunt create şi consultate (Consiliul Elevilor din ÎPT, grupele de studiu / producţie etc.)
- Procesul de recrutare atât pentru elevi, cât şi pentru profesori
- Datele sunt colectate.

Abordarea măsurilor speciale va presupune:

- Dezvoltarea şi implementarea unui Plan de Integrare care va permite instituţiei să fie mai incluzivă pentru studenţii cu dizabilităţi;
- Dezvoltarea unei Politici privind Egalitatea de Şanse şi de Prevenire a Abuzurilor Sexuale.

Matricea logică a proiectului CREATIVO

Ierarhia obiectivelor Strategia de Intervenție	Indicatori cheie[5]	Surse de date Mijloace de verificare	
Impactul (Obiectivul General)	**Indicatori de impact**		
Tinerii și adulții își sporesc perspectivele de angajare datorită educației și formării profesional tehnice relevante pentru piața muncii Obiectivul ODD 4.4. Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți cu competențe relevante pentru piața muncii. Obiectivul ODD 8.5: Până în 2030, atingerea unui nivel al ocupării similar cu media țărilor din Europa Centrală și de Est, și stimularea ocupării productive și a muncii decente pentru toate femeile și bărbații, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală	(a) Rata de angajare a populației cu nivel de învățământ profesional secundar *Valoare de referință (2019): 45% (total), 48% (bărbați), 41% (femei), 37% (15-24 de ani), 39% (bărbați, 15-24 de ani), 35% (femei, 15-24 ani)* *Țintă (2023): Creștere* (b) Rata de participare a tinerilor și adulților la educația formală și non-formală pe tot parcursul vieții în ultimele 12 luni) *Valoare de referință (2018): 60% (15-24 de ani), 1.4% (25-64 de ani)* *Țintă: (2023): Creștere*	Studiul Forței de Muncă (a) Biroul Național de Statistică (BNS), (b) Biroul Național de Statistică (BNS)	
Obiective	**Rezultate cheie**		**Factori Externi (Ipoteze și Riscuri)**
1. IÎPT partenere prestează în mod eficient cursuri bazate pe cerere, elaborate în parteneriat cu și pentru companiile private.	(a) Îmbunătățirea generală a capacității instituționale a instituțiilor ÎPT partenere de a furniza cursuri bazate pe cerere cu și pentru companiile din sectorul privat. *Valoare de referință (2020): a fi determinate în primele 6 luni de implementare a proiectului* *Țintă (2023): îmbunătățire cu 30%* (b) Venituri generate din activități antreprenoriale și ponderea acestora în bugetul total al instituțiilor de învățământ *Valoare de referință (2019): a fi stabilită după selectarea IÎPT partenere*	(a) Se va realiza un studiu de referință la începutul și sfârșitul proiectului pentru a evalua capacitățile instituționale. Studiul se va baza pe un instrument de evaluare a capacității instituționale de tip scalar[6], care va oferi un punctaj specific pentru domeniile organizaționale relevante, cum ar fi: marketing și convergența cu sectorul privat; livrarea instruirii și dezvoltarea curriculară; management financiar.	Modelul programului de formare bazat pe cerere este extins în alte IÎPT.

[5] Indicatorii vor fi definiți și explicați în continuare (inclusiv indicatorii de referință, țintele) în Planul de Monitorizare și Evaluare care urmează să fie redactat în termen de 3 luni de la începerea proiectului. Datele colectate vor fi dezagregate în funcție de sex, vârstă - tineri (15-24 ani) și adulți (> 24 ani), rural/urban, grupuri excluse. Grupurile excluse includ în primul rând: tinerii din mediul rural, migranții care se întorc, minoritățile etnice, persoanele cu dizabilități.

[6] Vezi un potențial exemplu https://hbr.org/resources/pdfs/hbr-articles/2007/04/hammer-evaluating-worksheet.pdf Bazat pe Auditul de Proces. Harvard Business Review 2007.

Ierarhia obiectivelor Strategia de Intervenție		Indicatori cheie[5]	Surse de date Mijloace de verificare	
		Țintă (2023): creștere de 5% *Venit planificat de 60'000 CHF*	(b) Rapoartele financiare anuale ale IÎPT partenere, cu indicarea veniturilor obținute din activități antreprenoriale	
2. Instituțiile ÎPT partenere își îmbunătățesc activitățile economice / antreprenoriale la nivel de instituție, astfel încât elevii să dobândească competențe relevante și instituțiile să genereze venituri mai mari.		a) Îmbunătățirea generală a capacității instituționale a IÎPT de a organiza activități antreprenoriale la nivel de instituție *Valoare de referință (2020): a fi stabilită în primele 6 luni* *Țintă (2023): îmbunătățire cu 30%* (b) Venituri generate din activități antreprenoriale și ponderea acestora în bugetul total al școlilor *Valoare de referință (2019): a fi stabilită după selectarea instituțiilor ÎPT* *Țintă (2023): creștere de 5%* *Venit proiectat de 90'000 CHF*	(a) Se va efectua evaluarea capacității instituționale la momentul lansării proiectului și la finalul acestuia. Abordare similară pentru măsurarea rezultatului 1 (b) Rapoarte financiare anuale ale I ÎPT partenere cu indicarea veniturilor din AÎ	Modelul de activitate economică / antreprenorială la nivel instituțional este extins către alte instituții ÎPT.
		Indicatori de Rezultat		
Rezultat 1	Între IÎPT și sectorul privat sunt constituite parteneriate pentru a proiecta și livra cursuri de formare continuă	(a) Numărul companiilor private care solicită servicii de instruire de la IÎPT partenere *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 10* (b) Numărul de membri ai personalului din instituțiile selectate implicate în sesiunile de tip atelier *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 25 (50% femei și 50% bărbați)*	(a) Colectarea datelor în baza informațiilor furnizate de IÎPT partenere. Cel puțin un parteneriat este stabilit în fiecare dintre cele 5 IÎPT selectate (b) Manualul atelierului, lista participanților, evaluarea instruirii	IÎPT partenere reușesc să dezvolte capacități de a stabili parteneriate de succes cu companiile din sectorul privat pentru a vinde servicii de formare.
Rezultat 2	IÎPT proiectează și pilotează cursuri de formare profesională (formale și non-formale), bazate pe cererea din partea sectorului privat.	(a) Numărul de reprezentanți ai companiilor-client implicați și consultați în procesul de elaborare a programelor de formare *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 10* (b) Numărul de cursuri de formare noi, elaborate și pilotate de IÎPT partenere *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 8 dintre aceste 5 vor fi acreditate și adaptate la învățământul online / la distanță* (c) Numărul de participanți la cursurile de formare oferite de IÎPT partenere *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 430: 130 tineri și adulți în căutarea unui loc de muncă; 300 de absolvenți ai ÎPT sau participanți deja angajați (50% femei și 50% bărbați, dintre care 10% provin din grupuri vulnerabile).*	(a) Listele de participare și cel puțin un reprezentant al fiecărei companii partenere (b) Colectarea datelor în baza informațiilor furnizate de instituțiile ÎPT partenere (c) Jurnalul de participare și evaluarea instruirii (d) Studiu de urmărire a traseului (on-line,	ÎÎPT partenere instituționalizează modul de organizare a cursurilor de formare bazate pe cerere.

Ierarhia obiectivelor Strategia de Intervenție		Indicatori cheie[5]	Surse de date Mijloace de verificare	
		(d) 60% dintre participanți, după șase luni de finalizare a cursului de formare au obținut acces la un loc de muncă remunerat, s-au auto-angajat sau și-au îmbunătățit opțiunile de carieră *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 260*	de exemplu, prin contact telefonic	
Rezultat 3	Capacitatea Centrelor de Excelență partenere este consolidată pentru multiplicarea (extinderea la scară) a cursurilor pilotate / a noii abordări.	(a) Numărul de Centre de excelență care vor fi consolidate pentru extinderea modelului pilotat: *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 3* (b) Nivelul de îmbunătățire a capacității instituționale a Centrelor de excelență pentru extinderea modelului pilotat. *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 25%*	Studiul de referință și evaluarea finală a capacității instituționale pe baza unei abordări scalare.	Centrele de Excelență Partenere sunt dispuse să își asume responsabilități pentru extinderea modelului pilotat
Rezultat 4	IÎPT partenere dezvoltă noi relații cu clienții pentru a livra produse și / sau servicii orientate spre cerere.	(a) Numărul de personal din instituțiile selectate implicat în sesiunile de atelier *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 25 (50% femei și 50% bărbați)* (b) Numărul de companii private care devin parteneri pentru produse și / sau servicii orientate spre cerere *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 4* (c) Numărul de puncte noi de vânzare cu amănuntul a produselor și / sau serviciilor orientate spre cerere *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 7*	(a) Date înregistrate în proiect (b) și (c) Colectarea datelor în baza informațiilor furnizate de instituțiile ÎPT partenere. Sunt planificate parteneriate cu 4 companii private pentru vânzarea de produse / servicii. Fiecare dintre cele 5 instituții selectate va avea cel puțin un punct de vânzare cu amănuntul în incinta sa, alte 2 puncte de vânzare cu amănuntul care vor fi create în afara instituției (inclusiv online).	Instituțiile ÎPT partenere își pot îmbunătăți capacitățile de marketing și furnizare de servicii.
Rezultat 5	IÎPT partenere pilotează sau extind linii de producție și/sau servicii orientate spre cerere.	(a) Numărul de linii de producție pilotate și / sau extinse și servicii orientate spre cerere *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 5 (câte una pentru fiecare dintre cele 5 IÎPT)* (b) Numărul de studenți care sunt antrenați în producerea de produse / prestarea servicii orientate spre cerere *Valoare de referință (2020): a fi decis* *Țintă (2023): 500 (cel puțin 30% femei)* (c) 60% dintre studenții ÎPT antrenați în activități antreprenoriale, la șase luni după absolvire, au obținut acces la un loc de muncă remunerat sau s-au auto-angajat	(a) Raport financiar școlar anual. (b) Înregistrările proiectului pe baza informațiilor furnizate de instituțiile ÎPT partenere. (c) Studiu de urmărire a traseului (on-line, de exemplu, prin contact telefonic)	Pe termen mediu, liniile de producție sunt auto sustenabile din punct de vedere financiar. Pe termen mediu, toți studenții IÎPT sunt implicați în activități practice.

Ierarhia obiectivelor Strategia de Intervenție		Indicatori cheie[5]	Surse de date Mijloace de verificare	
		Valoare de referință (2020): 0 *Țintă (2023): 300*		
Rezultat 6	Capacitatea de administrare a IÎPT partenere este consolidată.	(a) Progresul realizat în conformitate cu Planul de dezvoltare strategică a instituției *Valoare de referință (2020): a fi decis* *Țintă (2023): + 30%* (b) Revizuirea Metodologiilor interne pentru realizarea și utilizarea veniturilor din activități antreprenoriale[7] *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 10* (c) Numărul de personal din instituțiile selectate, implicați în formarea managerială *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 20 (50% femei și 50% bărbați)* (d) Cadrul normativ în ceea ce privește autonomia financiară este diseminat, aplicat și sunt abordate eventualele lacune *Valoare de referință (2020): există reglementări* *Țintă (2023): reglementări aplicate și completate*	(a) Colectarea datelor în baza informațiilor furnizate de IÎPT ale partenerilor și realizarea obiectivelor stabilite în Planul de dezvoltare strategică a instituției (b) Colectarea datelor în baza informațiilor furnizate de instituțiile ÎPT partenere (c) Manual de management, lista participanților, evaluarea instruirii (d) Sunt disponibile și aplicate reglementările aprobate și manualele practice respective	Vor exista fluctuații reduse de personal în instituțiile partenere în perioada proiectului, iar echipele locale vor fi capabile să asigure continuitatea rezultatelor proiectului la nivel instituțional. Reglementările privind autonomia financiară sunt disponibile, vor rămâne în vigoare și vor fi completate de MECC, dacă este necesar.
Rezultat 7	Responsabilitatea și incluziunea în IÎPT partenere este îmbunătățită	(a) Numărul de Consilii ale Elevilor din IÎPT care participă la elaborarea și aprobarea planurilor anuale de acțiune și la evaluarea rapoartelor anuale de progres *Valoare de referință (2020): a fi stabilit* *Țintă (2023): 10* (b) Numărul de IÎPT care au aprobat un Plan de Integrare și politici pentru promovarea egalității de șanse și prevenirea abuzurilor sexuale: *Valoare de referință (2020): 0* *Țintă (2023): 10*	Colectarea datelor în baza informațiilor furnizate de instituțiile IÎPT partenere	Instituțiile IÎPT partenere intenționează să devină mai responsabile și mai incluzive.

[7] Bazat pe recomandările MEEETA IV ,,Raportul de Evaluare Externă'' referitor la necesitatea îmbunătățirii cadrului legal, pag.10.

Anexa II
la Memorandumul de Înțelegere
semnat la 17.02. 2022

TERMENI DE REFERINȚĂ

pentru Comitetul de coordonare al proiectului
"Creăm Valoare pentru alții: Instituțiile de Învățământ Profesional Tehnic (IÎPT) oferă
competențe profesionale relevante (CREATIVO)"

Fundația Servicii de Dezvoltare din Liechtenstein (LED) reprezentată de Oficiul de Coordonare din Moldova, și Guvernul Elveției prin Agenția Elvețiană de Cooperare pentru Dezvoltare (SDC), reprezentată de Biroul de Cooperare al Elveției (SCO) din Republica Moldova au convenit să finanțeze proiectul CREATIVO în perioada: 1 decembrie 2020 - 30 noiembrie 2023. Termenii de referință sunt elaborați pentru a iniția și reglementa crearea Comitetul de coordonare (CC) al proiectului pentru a facilita cooperarea dintre părțile interesate și pentru a respecta principiile bunei guvernări.

1. **Scopul general al CC:**

Scopul CC este de a supraveghea proiectul în mod constructiv, de a ghida planificarea, implementarea, raportarea și evaluarea proiectului CREATIVO.

2. **Componența CC:**

Comitetul de coordonare este alcătuit din șapte membri:

1) Un reprezentant al Ministerului Educației și Cercetării (MEC) al Republicii Moldova;
2) Un reprezentant al Fundației LED, Oficiului de Coordonare din Republica Moldova;
3) Un reprezentant al SDC din cadrul Biroului de Cooperare al Elveției (SCO) din Republica Moldova;
4) Un reprezentant al CEDA;
5) Un reprezentant al Camerei de Industrie și Comerț al Republicii Moldova;
6) Un reprezentat al Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii /ANOFM
7) Un reprezentant al societății civile (Centrul de Parteneriat pentru Dezvoltare).

Fiecare dintre membri CC va numi un reprezentant pentru participarea la ședințele CC pentru a asigura continuitatea componenței membrilor. Alți observatori sau parteneri pot participa la unele întâlniri (singulare, tematice) ale CC, în baza unei invitații prealabile.

In special, un reprezentant al proiectului GIZ privind învățământul dual va fi invitat în calitate de observator în scop de a identifica sinergii.

3. Frecvența ședințelor:

CC se va întruni în cel puțin două ședințe ordinare pe an. Fiecare membru al CC poate convoca ședințe extraordinare/suplimentare în cazul în care acest lucru este justificat.

4. Organizarea ședințelor CC:

Ședințele CC sunt prezidate prin rotație fie de MEC, LED Moldova sau SCO. Managerul de proiect are rolul de membru - secretar. În acest rol, el/ea va: 1) organiza ședințele - inclusiv va elabora și coordona agenda, trimite invitații și documente aferente cu cel puțin două săptămâni înainte de ședințe; 2) întocmi Procesele verbale ale ședințelor; 3) redacta și trimite membrilor CC Procesul-verbal al ședinței.

5. Atribuțiile Comitetului de coordonare sunt următoarele:

- Avizarea Planului anual de activitate;
- Avizarea raportului de progres al proiectului în conformitate cu planul anual de activitate;
- Oferirea unei ghidări generale privind contextul instituțional și de politici al proiectului;
- Consilierea echipei/managerului de proiect privind modul în care își realizează responsabilitățile de implementare a proiectului;
- Monitorizarea implementării proiectului CREATIVO dacă acesta este pe cale să-și atingă obiectivele;
- Discutarea unor eventuale provocări și riscuri materializate care afectează proiectul;
- Acționarea în calitate de conexiune și rețea între entități/organizații reprezentate și proiect, precum și asigurarea unui flux de informații între proiect și părțile interesate;
- Membrii CC sunt invitați să contacteze managerul de proiect în orice moment cu întrebări și sugestii legitime. Echipa Proiectului va întreține un dialog activ cu membrii CC ori de câte ori este necesar.

6. Deciziile Comitetului de coordonare:

Deciziile CC se aprobă prin consens. În cazul în care, membrii CC nu pot ajunge la un consens, deciziile se iau prin vot, numai după ce președintele ședinței a stabilit că există cvorum de minim cinci membri prezenți la ședință.